

Lærervejledning - Uhørt Ungdom (Udskolingsklasser 7-10. kl.)

Læringsmål

Titel	Uhørt Ungdom
Beskrivelse	Med udgangspunkt i udstillingen Uhørt Ungdom, kommer eleverne tæt på deres egen rolle som borger, i et demokratisk samfund. Via den sansebaserede udstilling, øvelser, diskussioner, refleksioner, gruppearbejde og forskellige typer af stillingtagen får eleverne mulighed for at etablere, aktivere og udbygge deres egen livsverden og egne erfaringer med det at være demokratisk borger i et demokratisk samfund.
Fælles Mål	Historie Kompetencemål: historiebrug Historiebevidsthed: Fase 1: Færdighedsmål Eleven kan redegøre for brug af fortiden i argumentation og handling Vidensmål Eleven har viden om funktion af historie i fortid og nutid Fase 2: Færdighedsmål Eleven kan diskutere egen og andres historiske bevidsthed Vidensmål Eleven har viden om faktorer, der kan påvirke historisk bevidsthed Kronologi og sammenhæng: Eleverne kan sammenligne væsentlige træk ved historiske perioder Kildearbejde: Eleverne kan med afsæt i enkle problemstillinger anvende kildekritiske begreber til at redegøre for fortolkninger af fortiden. Samfunds-fag: Eleverne kan give eksempler på, hvordan man kan deltage i demokratiet og diskutere fordele og ulemper ved disse. Folkeskolens formålsparagraf: Stk. 3. Folkeskolen skal forberede eleverne til deltagelse, medansvar, rettigheder og pligter i et samfund med frihed og folkestyre. Skolens virke skal derfor være præget af åndsfrihed, ligeværd og demokrati.
Faglige læringsmål	Demokratiske kompetencer: Eleverne kan give eksempler på, hvordan man kan deltage i demokratiet og diskutere fordele og ulemper ved disse. Demokratiets maskinrum:

	Eleverne kan sammenligne fortidige dagsordner med egne og pege på konkrete ligheder og forskelle. Eleverne kan give eksempler på udtryksformer, der fremmer et budskab Demokratiske kronjuveler: Eleverne kan formulere egne demokratiske kronjuveler i sammenligning med andres Valgaldere: Eleverne kan diskutere og argumentere for kriterier, der er brugt i debatten om valgrettens udbredelse. En skov af meninger: Eleverne kan argumentere for eget valg Valget: Eleverne sætter aftryk Workshop: Eleverne kan give deres indtryk en form og sætte en dagsorden.
Øvrige læringsmål	At eleverne får styrket deres evne til indlevelse og identifikation. At eleverne får styrket deres evne til at undres og stille spørgsmål. At eleverne bliver bevidste om deres demokratiske selvtillid og får denne styrket. At eleverne får styrket deres evne til at tage stilling og argumentere At eleverne får udviklet deres sprog om det at være en demokratisk borger. (Tegn på læring: Eleverne ved mere, når de går, end når de kommer) (Giv din stemme form) At eleverne er medproducenter i en skabende proces, der giver deres stemme form.

Ny forskning viser, at danske unge toppe i viden om demokrati og tillid til folkestyret. Men de unges demokratiske selvtillid står ikke mål med deres kompetencer.

Forskningen afslører nemlig samtidig, at hver tredje ung ikke føler sig klædt på til at deltage i demokratiet, og blot 52 procent af danske elever tror på, at deres holdninger er værd at lytte til.

Med udstillingen UHØRT UNGDOM sætter Arbejdmuseet en aktuel samfundsudfordring til debat og spørger, hvilket demokrati de unge ønsker at skabe.

Unge i Danmark har et kæmpepotentiale for at udvikle og gøre sig gældende i folkestyret, og det er vigtigt, at de har modet til at gøre det.

Der er udviklet et undervisningsforløb til UHØRT UNGDOM, som kan bruges enkeltfagligt eller i tværfaglige sammenhænge.

Faglige mål

UHØRT UNGDOM giver eleverne et konkret udgangspunkt for at undersøge forskellige aspekter af det danske demokratis udvikling.

Forløbet binder den historiske udvikling, nutidens samfund og elevernes hverdag sammen, og er udviklet til at gøre elever nysgerrige mht. den demokratiske arv, samtidigt med at det styrker deres egne demokratiske kompetencer.

Herunder følger forslag til, hvordan fagene historie, samfund, litteratur, musik og billedkunst kan bruges.

Før museumsbesøget:

Diskussion i klassen.

De følgende forslag til diskussioner og refleksioner i klassen kan virke som ”knager” for eleverne, idet det vil være emner, som vil blive taget op på museet.

Hvorfor tror I, udstillingen hedder UHØRT UNGDOM? Hvorfor er den nuværende valgretsalders netop 18 år - er det den ideelle valgretsalders? Eller kunne det være en anden alder?

Hvordan vil du definere en demokratisk kompetence? Hvornår er man demokratisk kompetent? Er det vigtigt at deltage i demokratiet, eller er det noget, der kan overlades til andre? Kan man være demokratisk aktiv selvom man ikke har stemmeret?

Har du nogensinde brugt din stemme til at sætte noget på dagsordenen – i klassen, i skolen, i en forening eller et andet sted? Hvad er demokrati for dig?

Efter museumsbesøget:

Forslag til tværfaglige forløb og skriftlige opgaver eller udgangspunktet for en projektopgave kunne være at undersøge den forskning, der for nylig har vist, at danske unge er europamestre i demokrati, men at mange unge alligevel føler, at deres holdninger ikke er værd at lytte til.

Eleverne skal afsøge forskellige måder at forstå og forklare dette udsagn.

De teorier og metoder, der bruges som udgangspunkt for elevernes arbejde med emnet, vil naturligvis variere alt efter hvilket fag, der er i spil.

Fælles for de fag, der nævnes i det følgende, er dog, at argumentationsanalyse er oplagt.

Hvordan kan det se ud, når et menneske bruger sin stemme i samfundsdebatten, i litteraturen, i musikken eller i kunsten, hvad sker der så? Hvordan argumenteres der? Hvilke virkemidler er i spil?

Toulmins model kan bruges i samfundsfag såvel som i de humanistiske fag, og kan udgøre et håndgribeligt redskab for elevernes metodiske og analytiske arbejde med problematikken i UHØRT UNGDOM.

- Eleverne kan arbejde **samfundsfagligt** med udsagnet ved f. eks. at efterprøve forskningsresultatet om unges demokratiske kompetencer – enten ved at foretage egne interviews og spørgeskemaundersøgelser eller ved at sætte udsagnet ind i en teoretisk ramme.
- Udsagnet kan undersøges fra en **historiefaglig** vinkel ved at sætte det op mod en historisk undersøgelse af fortidens unge menneskers syn på og brug af demokrati.

Hvordan brugte en ung militærnægter i 1918 sin stemme? Eller en ung, kvindelig fabriksarbejder i slutningen af 1800-tallet, der var træt af at de mandlige kolleger kiggede ind på toilettet når hun og de andre kvinder var derinde?

- **Danskfagligt** kan udsagnet problematiseres gennem litteratur, der afspejler unge stemmer før og/eller nu. Litteratur der belyser det, at være ung med noget på hjerte, eller litteratur der er skabt af unge med noget på hjerte.
Hvordan afspejles unge stemmer i litteraturen, og hvordan forholder litteraturen sig til unge? Det er oplagt at undersøge flere forskellige genrer og medier.
- I **billedkunst** kan udsagnet belyses ved at undersøge unge menneskers brug af visuelle udtryksformer. Hvordan giver man et budskab en form? Hvordan ser en effektiv flyer ud? Hvad skal der til for at lave en fane eller et banner, der har gennemslagskraft? Hvordan forholder kunsten sig til unge og demokrati? Hvordan har unge kunstnere udtrykt sig gennem tiden – og om hvad?
- Udsagnet kan undersøge **musikfagligt** gennem at undersøge den måde, unge mennesker har taget ordet i musikkens verden før og/eller nu. Hvordan kan musik bruges som talerør? Hvad er det, der gør f. eks. en protestsang effektiv? Hvilke virkemidler er i spil?

Undervisningsmaterialet UHØRT UNGDOM:

På museet får eleverne udleveret et materiale, som de skal arbejde med i udstillingen. Materialet er bygget op omkring et gruppearbejde, således at der rummes fælles opgaver til diskussion og refleksion. Men der er i materialet også lagt vægt på, at eleverne får mulighed for selv at forholde sig til udstillingens indhold. Det følgende er forslag til opfølgning og viderearbejde med materialet.

- 1) Lad eleverne gå sammen med andre og dem, de var i gruppe med.
De skal nu to og to fremlægge deres personlige besvarelser i hæftet.
 - *Hvilken demokratisk kompetence, synes du, er den vigtigste i forhold til demokrati og fællesskab?*
 - *Hvilken demokratisk kronjuvel valgte du?*
 - *Hvilket valgretskriterium er det vigtigste for dig? Og hvorfor?*
 - *Hvad gør dig egnet eller uegnet til at stemme ved et folketingsvalg?*
 - *Hvordan giver du din mening til kende? Og hvornår gav du sidst din mening til kende?*

- 2) En skov af ord og holdninger- skal valgretsaldern sættes ned til 16 år?
Med denne opgave kan eleverne gentage valghandlingen fra undervisningen.

- *Find to argumenter for og to argumenter imod sænkelsen af valgretsaldern til 16 år.*
- *Du må gerne bruge de argumenter, som du mødte i udstillingen.*
- *Kan du sætte dig i din "modstanders" sted?*
- *Hvis du er for en sænkelse, hvad er så det stærkeste argument?*
- *Hvis du er imod en sænkelse, hvad er så det stærkeste argument for en sænkelse?*
- *Og hvis du tvivler, hvad gør dig så usikker på dit valg?*

Inspiration til materiale og steder at starte:

Argumentationsanalyse (humaniora):

<https://metoderidansk.systime.dk/index.php?id=176#c382>

Argumentationsanalyse (samfundsfag):

<https://metodenu.systime.dk/index.php?id=140>

Billedkunst og et eksempel på det, at give sin stemme en form i artiklen ”Røvbilleder på Statens museum for Kunst”:

<http://www.smk.dk/besoegmuseet/nyheder/artikel/roevbilleder-paa-statens-museum-for-kunst/>

Dansk- og litteraturfagligt perspektiv på nutidens unge i Informations artikel ”Er den danske ungdom af i dag virkelig sådan?” (2010):

<http://www.information.dk/235208>

DUF-undersøgelsen ”Demokrati – Unges demokratiske kompetencer” (2013):

[http://duf.dk/fileadmin/user_upload/DOKUMENTER/DUF_materiale/D](http://duf.dk/fileadmin/user_upload/DOKUMENTER/DUF_materiale/DUF_Fakta/Demokrati_2013/PUB_2013-10-22_Unges_demokratiske_kompetencer_web_.pdf)

[UF_Fakta/Demokrati_2013/PUB_2013-10-22_Unges_demokratiske_kompetencer_web_.pdf](http://duf.dk/fileadmin/user_upload/DOKUMENTER/DUF_materiale/DUF_Fakta/Demokrati_2013/PUB_2013-10-22_Unges_demokratiske_kompetencer_web_.pdf)

DUFs portal med en række analyser af unges demokratiske deltagelse:

<http://duf.dk/nyheder-og-analyser/analyser/unges-demokratiskedeltagelse/>

Historie og unge stemmer fra 1930erne på Arbejdermuseets hjemmeside:

http://arbejdermuseet.dk/index.php?option=com_content&view=article&id

Musik, arbejdersange og protestsange 1870 - nu:

<http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/danskearbejder-og-protestsange-1870/>

Samfundsfaglig introduktion til demokrati og teorier om demokrati af Jakob Nørgaard-Petersen ”Demokrati og menneskerettigheder”:

https://samfnuwebsite.systime.dk/fileadmin/filer/Tekster/Emne3/dem_k_

Ugebrevet A4s artikel ”Danske unge er demokratisk dovne” (2013):

http://www.ugebreveta4.dk/danske-unge-er-demokratiskdovne_14080.aspx

Ugebrevet A4s artikel ” Danske unge er politisk toptunede” (2014):

http://www.ugebreveta4.dk/danske-unge-er-politisk-toptunede_19521.aspx